

Kinnitatud 25.01.2024

Lapsehoidja ja lasteaiaõpetaja assistendi koolitus

Õppekava

1. Õppekava rühm ja õppekava koostamise alused

Õppekava rühm: 0922 lastehoid ja teenused noortele.

Õppekava koostamise alus: lapsehoidja 5. taseme kutsestandard.

2. Eesmärk ja õpiväljundid

Eesmärk: koolituse läbinud õppijal on ettevalmistus laste, sh suure hooldusvajadusega laste hooldamiseks ja nende arengu toetamiseks.

Õppija lähtub oma erialases töös lapsehoidja 5. taseme kutsestandardis kirjeldatud kompetentsidest:

- B.2.1 Lapse kasvukeskkonna toetamine
- B.2.2 Lapse arengu toetamine
- B.2.3 Lapse enesekohaste oskuste kujundamine
- B.2.4 Lapse tervise edendamine
- B.2.5 Koostöö lapsevanema/hooldajaga
- B.2.6 Erivajadusega lapse hoidmine
- B.2.7 Suure hooldusvajadusega lapse hooldamine
- B.2.8 Tööjuhendamine

Õpiväljundid. Koolituse läbinud õppija:

1. toetab lapse arengut ning turvalise ja mängulise kasvukeskkonna kujundamist, koostöös lapsevanema või hooldajaga;
2. hooldab last koostöös lapsevanema või hooldajaga, lähtudes lapse õigustest, heaolust ja turvalisusest;
3. kujundab lapse enesekohaseid oskusi arvestades lapse vanuse, arenguetappide ja erivajadustega;
4. toetab lapse tervise edendamist, lähtudes lapse tervislikust seisundist ja individuaalsetest vajadustest ning annab vajaduse korral esmaabi;
5. juhendab kolleege ja koostab juhendmaterjale, lähtudes laste ja kolleegide arenguvajadustest;
6. osaleb meeskonnatöös ja juhib vajaduse korral meeskonda, lähtudes meeskonnatöö põhimõtetest;
7. analüüsib oma kutseoskusi ja hindab oma arenguvajadusi lapsehoidjana ja lasteaiaõpetaja assistendina, lähtudes lapsehoidja 5. taseme kutsestandardis kirjeldatud kompetentsidest;
8. arutleb lapsehoiuteenuse üle ning järgib oma töös lapsehoidja kutsestandardit, -eetikat ja kõiki lapsehoiuteenusele esitatud nõudeid.

3. Sihtgrupp ja õpingute alustamise tingimused

Sihtgrupp on täisealised inimesed, kes soovivad töötada lapsehoidjana või lasteaiaõpetaja assistendina. Isik peab vastama sotsiaalhoolekande seaduse § 45⁴ ja lastekaitse seaduse § 20 nõuetele. Lapsehoidja viienda taseme kutse taotlemisel on nõutud vähemalt keskharidus.

Veebi- ja kombineeritud õppes osalemiseks on vajalik arvuti, koos veebikaamera ja töötava mikrofoniga ning hea internetiühendus.

4. Õppe maht, õppe ülesehitus, õppekeskkond, õppevahendid

Õppe maht ja ülesehitus: koolituse kogumaht akadeemilistes tundides on 296 tundi, millest 256 tundi on auditoorset tööd (sh 80 tundi juhendatud praktikat töökeskkonnas ja 16 tundi esmaabi väljaõpet) ja 40 tundi iseseisvat tööd.

Õppekeskkond ja -vahendid.

1. Veebipõhine õpe toimub turvalises e-õppekeskkonnas, millele on ligipääs vaid koolitajatel ja õppijatel.
2. Klassiõpe toimub täiskasvanute õppimist toetavates koolitusruumides, mis on seotud õppe ülesehituse ja sisuga.

Koolituste mahtu arvestatakse akadeemilistest tundides, üks akadeemiline tund on 45 minutit.

5. Õppeprotsessi kirjeldus, sh õppe sisu, õppemeetodid ja –materjalid

Õppeprotsessis lähtutakse andragoogilistest põhimõtetest, väärtustades õppija kogemust.

Koolitusel kasutatakse õppijaid kaasavaid õppemeetodeid: loenguid, juhitud arutelusid, paaris- ja grupitöid, juhtumite lahendamist, analüüsi.

Õppematerjalid. Koolitajate koostatud õppematerjalid on kättesaadavad.

1. Veebi- ja kombineeritud õppe korral: e-õppekeskkonnas.
2. Klassiõppe korral: e-õppekeskkonnas ning osaliselt paberkandjal.

Kohustuslik kirjandus

Lapsehoidja kutse-eetika.

Sotsiaalhoolekande seadus.

Koolieelse lasteasutuse seadus.

Tervisekaitsenõuded lapsehoiuteenusele.

Lastekaitse seadus.

Sotsiaalkindlustusamet – lapsehoiuteenuse kirjeldus (raske ja sügava puudega laste kohta).

Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon, lapsehoidja kutse andmine.

Davies, S. (2019). Montessori väikelaps. Tallinn: Tänapäev.

Ennok, K. (2012). Lapse emotsionaalne arendamine. Tartu: Atlex.

Ernits, U. (2020). Lõimitud liikumismängud. Tartu: Atlex.

Faber, A., Mazlish, E. (2011). Õed ja vennad rahujalal. Tallinn: Kirjastus Canopus OÜ.

Habicht, A., Kask, H. (2016). Teekond erilise lapse kõrval. Käsiraamat puudega ja erivajadustega laste ning noorte lähedastele. Tallinn: Eesti Puuetega Inimeste Koda.

Heinla, E. (2020). Lapse loovuse hoidmine ja arendamine. Tartu: Atlex.

Karu, H., Laane, L. (2008). Kõnearendusmängud. Tartu: Atlex.

Kaur, S. (2014). Keel ja kõne. Arendavad õppemängud. Pärnu.

Kivi, L., Sarapuu, H. (2005). Laps ja lasteaed. Lasteaiaõpetaja käsiraamat. Tartu: Atlex.

Kraav, I. (2017) Lapsehoidja käsiraamat. Tallinn: Perekasvatuse Instituut.

Kriips, H. (2019). Konfliktidest ja suhtlemisostkustest õpetamisel ning juhtimisel. Tartu: Atlex.

Kulderknup, E. Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad. (2008). Tartu: OÜ Greif.

Melts, M. (2016). Hommikud ringis ehk väike HAH-raamat: Head Algused Hommikuks. Tartu: Atlex.

Patzlaff, R. (2003). Tardunud pilk. Tallinn: PreMark.

Töökeskkonna käsiraamat. (2009). Tallinn: Sotsiaalministeerium.

Vihmann, V.-A. (2019). Meie lapsel mitu keelt. Tallinn: Haridus- ja Teadusministeerium.

Võib lisanduda koolitajate soovitatud lugemisvara.

Õppe ülesehitus ja maht	Õppe sisu
Maht 22 tundi. Auditoorne töö 16 tundi. Iseseisev töö 6 tundi.	1. Lapse kasvukeskkonna toetamine 1.1. Turvalise ja mängulise kasvukeskkonna loomine. 1.2. Ohutegurite hindamine ja ennetamine ning likvideerimine. 1.3. Väärkohtlemise märkamine, teavitamine, sekkumine. 1.4. Majapidamis- ja koristustööde tegemine, laste kaasamine töödesse. 1.5. Olmetehnika kasutamine ja ohutusnõuete järgimine. 1.6. Töötervishoiu ja tööohutuse järgimine.
Maht 42 tundi. Auditoorne töö 30 tundi. Iseseisev töö 12 tundi.	2. Lapse arengu toetamine koostöös lapsevanemate ja tugispetsialistidega 2.1. Lapse mängu-, tunnetus-, õpi-, sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste kujunemise toetamine. 2.2. Lapse keele ja kõne arengu toetamine, arvestades lapse individuaalsust ja vajadusi. 2.3. Lapse positiivse enesehinnangu ja väärtolekutunde kujundamine. Lapse tegutsemise ja mängimise toetamine eesti ja teiste kultuuride traditsioone ja eripära arvestades. 2.4. Lapse väärtuste ja hea käitumistava kujundamine. 2.5. Mängu ja tegevuste kavandamine, korraldamine ja analüüsimine. Lapse loovuse toetamine.
Maht 8 tundi. Auditoorne töö 8 tundi.	3. Lapse enesekohaste oskuste kujundamine 3.1. Eneseteenindusoskuste kujundamine. 3.2. Lapse sööma õpetamine ja vajaduse korral lapse abistamine söömisel. 3.3. Lapse eneseregulatsiooni oskuse kujundamine, sh emotsioonide väljendamine ja käitumise juhtimine.
Maht 44 tundi. Auditoorne töö 44 tundi, sh 16 tundi esmaabiandja väljaõpet.	4. Lapse tervise edendamine 4.1. Lapse tervisliku seisundi jälgimine, reageerimine. 4.2. Lapse tervist kahjustavate tegurite määratlemine ja ohtliku olukorra ennetamine. 4.3. Lapse tervist edendavate tegevuste korraldamine. 4.4. Haige lapse hooldamine ja põetamine kodus. 4.5. Haigestunud lapse hooldamine lasteasutuses. 4.6. Kroonilist haigust põdeva lapse hooldamine. 4.7. Lapse individuaalsetele vajadustele ja tervislikule seisundile vastav toitlustamine. 4.8. Toiduhügieenialaste teadmiste omandamine. 4.9. Esmaabi andmine.
Maht 22 tundi. Auditoorne töö 16 tundi. Iseseisev töö 6 tundi.	5. Koostöö lapsevanema või hooldajaga 5.1. Laste ja perede tausta tundma õppimine ning arvestamine. 5.2. Lapsevanema või hooldaja kaasamine igapäevastesse tegevustesse ja kasvukeskkonna kujundamisesse. 5.3. Suhtlemine lapsevanema või hooldajaga, tagasiside andmine lapse arengust ja tegevustest. 5.4. Lapsevanema või hooldaja nõustamine kasvatusküsimustes ning toetava koduse keskkonna loomisel.

Maht 16 tundi. Auditoorne töö 16 tundi.	6. Erivajadustega lapse hoidmine 6.1. Info kogumine lapse erivajaduste kohta. 6.2. Tegevuste planeerimine ja elluviimine. 6.3. Hooliva ja salliva keskkonna loomine. 6.4. Füüsilise keskkonna kujundamine, sh abivahendite kasutamise toetamine. 6.5. Lapse arengupotentsiaali ja tugevate külgede toetamine, vajaduse korral koostöö tugispetsialistide ja kohaliku omavalitsusega.
Maht 8 tundi. Auditoorne töö 8 tundi.	7. Suure hooldusvajadusega lapse hooldamine 7.1. Hooldustoimingute tegemine. 7.2. Õendustoimingute tegemine. 7.3. Alternatiivkommunikatsiooni (verbaalse ja mitteverbaalse kommunikatsiooni) kasutamine suhtlemisel.
Maht 22 tundi. Auditoorne töö 14 tundi. Iseseisev töö 8 tundi.	8. Tööjuhendamine ja koostöö 8.1. Tööalaste kogemuste ja parimate praktikate jagamine. Vajaduse korral kolleegide ja praktikantide juhendamine. 8.2. Juhendmaterjalide koostamine, arvestades laste ja/või kolleegide arenguvajadusi. 8.3. Meeskonnatöös osalemine ja vajaduse korral meeskonna juhtimine, lähtudes meeskonnatöö põhimõtetest.
Maht 8 tundi. Auditoorne töö 8 tundi.	9. Imiku (0–1 aastat) hoidmine 9.1. Hooldustoimingute tegemine. 9.2. Imiku arengu toetamine.
Maht 16 tundi. Auditoorne töö 16 tundi.	10. Lapsehoidja kutset läbiv kompetents 10.1. Lapsehoidja ja lasteaiaõpetaja assistendi kutseoskuste omandamine ja vastutuse mõistmine. 10.2. Erialase arenguvajaduse mõistmine, reflekteerimine. 10.3. Õigusaktide ja lapsehoidja kutse-eesitika omandamine. 10.4. Digipädevused erialases töös, sobivate IKT (info- ja kommunikatsioonitehnoloogia) vahendite eesmärgipärane kasutamine.
Maht 88 tundi. Auditoorne töö 80 tundi. Iseseisev töö 8 tundi.	11. Juhendatud praktika Juhendatud praktika töökeskkonnas toimub eralapsehoius, munitsipaal- või eralasteaias.

6. Hindamine ehk õppe lõpetamise tingimused	
Hindamismeetodid	Hindamiskriteeriumid
Infootsing, analüüs, dokumendivormi täitmine.	Lapsehoiuteenuse keskkond <i>Iseseisev töö nr 1</i> Õppija: Lähtub lapsehoidjateenuse keskkonna hindamiskriteeriumidest. Täidab dokumendi nõuetekohaselt. Järgib etteantud õpijuhust.

Infootsing, analüüs, esitlus.	Lapse areng <i>Iseseisev töö nr 2</i> Õppija: Koostab esitluse vabalt valitud platvormil. Esitleb aruannet kaasõppijatele. Järgib etteantud õpijuhust.
Infootsing, praktiline ülesanne.	Loovtegevus <i>Iseseisev töö nr 3</i> Õppija: Valmistab ette loovtegevuse. Juhendab kaasõppijaid tegevuse läbiviimisel. Järgib etteantud õpijuhust.
Infootsing, analüüs, dokumendivorm, intervjuu.	Lapse ja pere küsimustik <i>Iseseisev töö nr 4</i> Õppija: Koostab küsimustiku lapsevanemale. Viib küsitluse läbi. Järgib etteantud õpijuhust.
Infootsing, analüüs, dokumendivorm, esitlus.	Nädala tegevuskava <i>Iseseisev töö nr 5</i> Õppija: Koostab tegevuskava. Täidab tegevuskava vajalikud väljad. Esitleb kava kaasõppijatele. Järgib etteantud õpijuhust.
Testid	Erialased testid Positiivse tulemuse tagab vähemalt 75 % õigete vastuste osakaal. Õppija järgib etteantud õpijuhust.
Test	Toiduhügieen Positiivse tulemuse tagab vähemalt 75 % õigete vastuste osakaal. Õppija järgib etteantud õpijuhust.
Test	Esmaabi väljavõpe Positiivse tulemuse tagab vähemalt 75 % õigete vastuste osakaal. Õppija järgib etteantud õpijuhust.
Infootsing, vaatlus, analüüs, dokumendivormi täitmine, esitlus.	Praktikaaruanne ja –analüüs. <i>Iseseisev töö 6</i> Õppija: Lähtub lapsehoidja kutse-eetika põhimõtetest. Loob eeldused lapse arengut toetavaks keskkonnaks. Täidab oma rolli meeskonnas.

Teeb koostööd lapsevanematega.
Analüüsib enda valdkondlikku arengut.
Esitab kirjaliku aruande.
Esitleb aruannet ja analüüsi kaasõppijatele.
Järgib etteantud õpijuhist.

7. Väljastatavad dokumendid

Koolituse tunnistus väljastatakse õppijale, kelle õpiväljundite omandamine on tõendatud ja ta on:

1. osalenud auditoorses õppes vähemalt 80% ulatuses,
2. sooritanud kõik hindamised positiivselt,
3. läbinud täies mahus esmaabiandja väljaõppe ja juhendatud praktika töökeskkonnas.

Kui õpingute lõpetamise tingimused on täitmata, väljastatakse õppijale läbitud teemade kohta tõend.

8. Koolitajate kvalifikatsioon

Koolitajad on oma eriala spetsialistid, kellel on kõrg- või eriharidus, töökogemus kasvatus- või sotsiaalvaldkonnas ning täiskasvanute koolitamise kogemus. <https://koolitaja.com/koolitajad/>